

«ПРИЙНЯТО»

Вченою Радою Міжнародного
гуманітарного університету

Протокол № 1 від «09» «10» 2019

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор Міжнародного
гуманітарного університету
доцент К.В. Громовенко
від «11» «10» 2019



**КОДЕКС АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ
МІЖНАРОДНОГО ГУМАНІТАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ**

Одеса – 2019 р.

ПРЕАМБУЛА

Наукові, науково-педагогічні, педагогічні працівники, співробітники, студенти, аспіранти, докторанти та інші особи, що навчаються у Міжнародному гуманітарному університеті (учасники освітнього процесу) (далі – МГУ), свідомо приймають цей Кодекс з метою:

- визначення принципів і встановлення норм академічної доброчесності як невід’ємної складової професійної етики та корпоративної культури;
- формування сприятливого академічного середовища для забезпечення високоякісного освітнього процесу, отримання вагомих наукових результатів, що містять об’єктивну новизну, встановлення взаємодовіри і взаємоповаги між всіма членами колективу, адміністрацією та особами, що навчаються;
- забезпечення всебічного розвитку інтелектуального, професійного та особистісного потенціалу всіх учасників академічної спільноти;
- підвищення іміджу, престижу та репутації Міжнародного гуманітарного університету (далі – МГУ) як потужного навчально-наукового закладу, забезпечення його публічності, прозорості та відкритості.

РОЗДІЛ I ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Кодекс академічної доброчесності МГУ (далі – Кодекс) розроблено у відповідності з нормами загальнолюдських та європейських цінностей, Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про захист суспільної моралі», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», «Про запобігання корупції», Цивільного Кодексу України, Етичного кодексу ученого України, Статуту МГУ, Правил внутрішнього трудового розпорядку,

а також із використанням досвіду провідних зарубіжних і вітчизняних вищих навчальних закладів і рекомендацій SAIUP – Проекту сприяння академічній доброчесності в Україні, що реалізується Американськими радами за підтримки посольства США в Україні спільно з Міністерством освіти і науки України.

1.2. Кодекс визначає правила і норми академічної доброчесності, етичної поведінки, професійного спілкування працівників та осіб, що навчаються у МГУ.

1.3. Кодекс спрямований на дотримання високих професійних стандартів в усіх сферах діяльності МГУ, зокрема освітній, науковій, виховній, управлінській, а також на підтримку сприятливого морально-психологічного клімату у колективі.

1.4. Наукові, науково-педагогічні, педагогічні працівники, співробітники, студенти, аспіранти, докторанти та інші особи, що навчаються у МГУ, зобов'язуються дотримуватися правил і норм, визначених цим Кодексом, спираючись на принципи: законності, верховенства права, демократизму, свободи, людської гідності, патріотизму, служіння українському народові, професіоналізму, компетентності, чесності, порядності, справедливості, толерантності, партнерства, взаємодопомоги, поваги, взаємної довіри, відкритості й прозорості, толерантності, колегіальності, самовдосконалення, наукової сумлінності, саморозвитку, персональної відповідальності, роботи на результат, нетерпимості щодо недотримання правил і норм Кодексу.

РОЗДІЛ II АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

2.1. У Кодексі наведені нижче терміни вживаються у такому значенні:
– академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та правил поведінки, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності,

спрямованих на формування й розвиток самостійної і відповідальної особистості, спроможної вирішувати завдання відповідно до освітнього рівня з дотриманням норм права та суспільної моралі;

– академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;

– потенційний конфлікт інтересів – наявність у особи приватного інтересу у сфері, в якій вона виконує свої службові чи представницькі повноваження, що може вплинути на об'єктивність чи неупередженість прийняття нею рішень, або вчинення чи не вчинення дій під час виконання зазначених повноважень;

– неправомірна вигода – грошові кошти або інше майно, переваги, пільги, послуги, нематеріальні активи, будь-які інші вигоди нематеріального чи не грошового характеру, які обіцяють, пропонують, надають або одержують без законних на те підстав;

– подарунок – грошові кошти або інше майно, переваги, пільги, послуги, нематеріальні активи, які надають/одержують безоплатно або за ціною, нижчою мінімальної ринкової;

– приватний інтерес – будь-який майновий чи немайновий інтерес особи, у тому числі зумовлений особистими, сімейними, дружніми чи іншими позаслужбовими стосунками з фізичними чи юридичними особами, у тому числі ті, що виникають у зв'язку з членством або діяльністю в громадських, політичних, релігійних чи інших організаціях;

– службові особи – особи, які постійно чи тимчасово обіймають посади, пов'язані з виконанням організаційно-розпорядчих чи адміністративно-господарських функцій або виконують такі функції за спеціальним повноваженням, яким особа наділяється службовою особою установи, організації, судом або законом.

2.2. Не допускається під час освітнього процесу вчинення дій, які матимуть наслідком вчинення порушення академічної доброчесності або порушення етики академічних взаємовідносин, в т. ч. і таких як:

– фабрикація – вигадання даних чи фактів, що використовуються у власній діяльності або діяльності інших учасників освітнього процесу;

– фальсифікація – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються власної діяльності або діяльності інших учасників освітнього процесу, зокрема підробка підписів в офіційних документах;

– хабарництво – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в реалізації власної діяльності;

– обман – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної діяльності чи освітнього процесу;

– використання родинних або службових зв'язків з метою отримання неправомірної переваги в реалізації власної діяльності;

– академічний саботаж – завдання шкоди, псування, затримка або непотрібне ускладнення роботи інших учасників освітнього процесу, навмисне знищення даних тощо;

– вчинення дій в умовах реального конфлікту інтересів;

– ігнорування передбачуваних порушень академічної доброчесності іншими особами, або вчинення дій, спрямованих на приховування порушення;

– використання шантажу;

– зловмисне звинувачення іншого учасника освітнього процесу в скоєнні порушення принципів академічної доброчесності;

– приписування результатів колективної діяльності одній або окремим особам;

– академічний плагіат;

– самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;

– необ'єктивне оцінювання – відоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти (виставлення балів за конспект, відвідування навчальних занять, віднімання балів, тощо);

– списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;

– надання недостовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Наведений перелік не є остаточно вичерпним і не охоплює всіх діянь, що можуть містити ознаки порушення академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин.

РОЗДІЛ III НОРМИ ТА ПРАВИЛА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

3.1. Дотримання академічної доброчесності передбачає:

– патріотичну відданість національним інтересам України;

– дотримання загальноприйнятих етичних норм поведінки;

– збереження та розвиток культури, впровадження моральних принципів у науково-освітню діяльність МГУ;

– взаємоповагу усіх учасників науково-освітньої діяльності у МГУ незалежно від віку, статі, стану здоров'я, громадянства, національності, віросповідання, філософських переконань, соціального стану та інших ознак;

– об'єктивне оцінювання знань та вмінь здобувачів освіти;

– якісне виконання функціональних обов'язків науково-педагогічними та іншими працівниками МГУ;

– дотримання вимог наукової сумлінності в усіх видах науково-освітньої діяльності;

- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;

- виключення із практики академічної діяльності проявів хабарництва за отримання будь-яких переваг у освітній або дослідницькій діяльності;

- невідкладне повідомлення завідувачів кафедр, деканів факультетів, проректора з науково-педагогічної роботи або Ректора МГУ про факти порушення академічної доброчесності.

3.2. Наукові, науково-педагогічні та інші працівники повинні:

- утверджувати важливість академічної доброчесності;

- поважати права та свободи здобувачів вищої освіти, професорсько-викладацького складу та інших працівників відповідно до національних та міжнародних правових норм;

- професорсько-викладацький склад має бути носієм моралі, прикладом високої культури, професійної майстерності та здорового способу життя;

- діяти прозоро у всіх сферах діяльності МГУ;

- постійно працювати над підвищенням власного професійного, інтелектуального, культурного рівня, проявляти відповідальне ставлення та творчий підхід до виконання службових обов'язків;

- досліджувати передовий європейський досвід у сфері запровадження інноваційних педагогічних технологій, розвитку соціально-особистісних навичок;

- відслідковувати зміни у соціально-економічному житті країни, проводити постійну роботу зі стейкхолдерами з метою розробки актуальних освітніх програм, вносити зміни у освітні програми відповідно до зауважень роботодавців, а також інших зацікавлених сторін у підготовці висококваліфікованих фахівців;

- сумлінно ставитися до кожного заняття, проводити його на високому професійному рівні за необхідності з використанням мультимедійних засобів;

– мають ставитися до студентів як до самостійної особистості, тобто кожен студент заслуговує на особисту увагу й повагу;

– у процесі заняття забезпечувати формування сприятливої атмосфери для висловлювання думок, розвитку зацікавленості у науково-дослідній діяльності, атмосфери доброзичливості та взаємної поваги, створювати атмосферу довіри;

– повинні наперед чітко роз'яснити свої очікування стосовно чесності в академічній роботі, включаючи характер і межі співробітництва між студентами;

– заохочувати відповідальність студентів за академічну доброчесність. При належному спрямуванні студентам можна надавати значні повноваження у сфері сприяння та захисту найвищих стандартів академічної доброчесності;

– об'єктивно оцінювати знання здобувачів вищої освіти, не допускаючи особистої неприязні, впливу будь-яких осіб;

– запобігати формам прояву академічної недоброчесності як з боку здобувачів вищої освіти, так і науково-педагогічних та інших працівників МГУ;

– провадити просвітницьку роботу у кураторській академічній групі та серед інших здобувачів вищої освіти, виховувати культуру, моральні принципи та етичну поведінку здобувачів вищої освіти на засадах гуманізму та патріотизму;

– допомагати визначити та підтримувати загальноуніверситетські стандарти академічної доброчесності.

3.3. Здобувачі вищої освіти повинні:

– усвідомлювати своє покликання як студента якісно оволодіти спеціальністю, набути усіх необхідних навичок для ефективного здійснення професійної дальності;

– гідно представляти МГУ як у місті Одесі, так і у інших містах України та світу підчас науково-практичних або інших заходів;

– сповідувати принципи академічної свободи, інтелектуальної самостійності та відповідальності. Висловлювати пропозиції, спрямовані на удосконалення науково-освітнього процесу та організацію внутрішнього життя академічної спільноти у МГУ шляхом активної участі у студентському самоврядуванні;

– сумлінно ставитись до навчального процесу, відвідувати заняття, виконувати графік та зміст навчального процесу;

– мати охайний зовнішній вигляд, дотримуватися культури у спілкуванні як з викладачами, так і зі студентами;

– не допускати проявів академічної недоброчесності, у тому числі: прохання про сприяння у процесі навчання; наклепи на інших студентів та викладачів; списування під час написання модульних контрольних робіт, плагіату у кваліфікаційних працях, матеріалах конференцій тощо;

– поважно ставитися до викладачів та інших працівників МГУ, відноситися з бережливістю до майна університету, у тому числі у гуртожитку, не забруднювати територію;

– приймати активну участь у науковому та суспільному житті МГУ, виховувати у собі лідерські якості, вести здоровий спосіб життя, сприяти формуванню позитивної атмосфери в університеті.

3.4. Заходи у МГУ, спрямовані на підвищення рівня академічної доброчесності.

Посадовими особами МГУ здійснюються такі заходи:

3.4.1. Ознайомлення здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників та інших членів академічної спільноти МГУ з цим Кодексом.

3.4.2. Проведення відкритих занять, тренінгів, семінарів з метою інформування здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників та⁴ інших членів академічної спільноти про необхідність дотримання правил академічної доброчесності, професійної етики.

3.4.3. Забезпечення участі здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних

працівників та інших членів академічної спільноти у заходах організованих спільно з Департаментом культури та туризму Одеської міської ради з метою підвищення інтелектуального та культурного рівнів.

- 3.4.4. Проведення семінарів із здобувачами вищої освіти з питань правильності написання наукових, навчальних робіт, правил підбору джерел, оформлення цитувань.
- 3.4.5. Проведення Дня факультету, Дія здорового способу життя, Міс МГУ та інших комунікативних заходів.
- 3.4.6. Забезпечення участі здобувачів вищої освіти у науково-практичних заходах, обов'язкової апробації результатів наукової роботи магістрантів на науково-практичних конференціях.
- 3.4.7. Перевірка на плагіат дипломних робіт здобувачів вищої освіти, матеріалів науково-педагогічних працівників, поданих до публікування у періодичних наукових виданнях МГУ.
- 3.4.8. Проведення попереднього захисту дипломних робіт, на засіданнях кафедри формулювання висновків та рекомендацій.
- 3.4.9. Контроль науковими керівниками та завідувачами кафедр правильного оформлення посилань на джерела інформації у дипломних роботах.
- 3.4.10. Експертна перевірка змісту та якості дипломних робіт шляхом отримання зовнішніх рецензій як представників академічної спільноти, так і підприємств-об'єктів дослідження.
- 3.4.11. Звітування завідувачів кафедр на засіданні вченої ради про результати захисту дипломних робіт.
- 3.4.12. На засіданнях кафедри обговорюються питання щодо підвищення рівня академічної доброчесності у МГУ.
- 3.4.13. Створення Комісії з питань академічної доброчесності.

РОЗДІЛ ІV. ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ КОМІСІЇ З ПИТАНЬ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ У МГУ

- 4.1. З метою виконання норм цього Кодексу та Положення про академічну доброчесність у МГУ створено Комісію з питань академічної доброчесності (далі – Комісія).
- 4.2. Комісія наділяється правом одержувати і розглядати заяви щодо порушення цього Положення та надавати пропозиції керівництву МГУ щодо підвищення рівня академічної доброчесності у ЗВО.
- 4.3. У своїй діяльності Комісія керується Конституцією України та іншими нормативно-правовими актами України» нормативними актами Міжнародного гуманітарного університету.
- 4.4. Склад Комісії затверджується наказом ректора МГУ. Строк повноважень Комісії становить 2 роки.
- 4.5. До складу Комісії входить проректор з науково-організаційної роботи МГУ, декан факультету / директор інституту, начальник навчального відділу, голова студентського самоврядування.
- 4.6. Будь-який учасник освітнього процесу, якому стали відомі факти порушення норм цього Положення, повинен звернутися до завідувача кафедри, декана факультету або директора інституту, проректора з науково-педагогічної діяльності або ректора із заявою. У заяві обов'язково зазначаються особисті дані заявника (П.І.Б., контактні дані, адреса, телефон, місце роботи, посада, для студентів курс та група, особистий підпис). Анонімні заяви чи заяви, викладені в некоректній формі, не розглядаються.
- 4.7. Результатами діяльності Комісії є засідання. Вони можуть бути як черговими, так і позачерговими. Засідання Комісії відображається у протоколі, який підписують Голова та секретар.
- 4.8. На засідання Комісії запрошуються заявник та особа, відносно

якої розглядається питання щодо порушення академічної доброчесності.

4.9. Повноваження Комісії:

– одержувати, розглядати, здійснювати аналіз заяв щодо порушення норм цього Положення та готувати відповідні висновки та рекомендації;

– здійснювати інформаційну роботу серед академічної спільноти Міжнародного гуманітарного університету щодо популяризації принципів академічної доброчесності та професійної етики педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти;

– ініціювати, проводити та підтримувати дослідження якості освіти та наукової діяльності у МГУ;

– формулювати пропозиції щодо здійснення заходів з підвищення рівня академічної доброчесності здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників МГУ.

V ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ НОРМ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

5.1. За порушення норм академічної доброчесності наукові, педагогічні та науково-педагогічні працівники можуть бути притягнуті до моральної, дисциплінарної, адміністративної відповідальності відповідно до нормативних і розпорядчих документів, норм законодавства України, у тому числі таких як: відмова у присудженні наукового ступеня чи присвоєнні вченого звання; позбавлення присудженого наукового ступеня чи присвоєного вченого звання; позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади; догана; звільнення з посади.

5.2. За порушення правил академічної доброчесності особи, що навчаються в університеті, можуть бути притягнуті до таких форм

відповідальності як: попередження; повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, іспиту, заліку тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування з університету.

Наукові, педагогічні, науково-педагогічні працівники та особи, що навчаються, мають право на незаборонені законодавством способи оскарження звинувачень в порушенні норм академічної доброчесності.

VI ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

6.1. Кодекс ухвалюється Вченою радою МГУ.

6.2. Кодекс набирає чинності з моменту схвалення його більшістю членів Вченої ради МГУ та введення у дію наказом ректора МГУ.

6.3. Всі працівники та особи, що навчаються, повинні знаги і дотримуватися принципів і норм Кодексу. Незнання цих норм не може слугувати виправданням щодо його порушення.

6.4. Невиконання норм Кодексу є предметом розгляду Комісії.

6.5. Зміни та доповнення до цього Кодексу можуть вноситися за рішенням вченої ради МГУ і вводитися в дію наказом ректора МГУ.

Проректор з науково-педагогічної
роботи, МГУ, д.е.н., професор



А.Г. Гончарук

Вчений секретар
вченої ради МГУ



Н.М. Шкворченко